

А. В. Калицун, аспірант
ПВНЗ “Європейський університет”, м. Київ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО ЛІЗИНГУ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Підлажуючись до потреб клієнтів, які в посткризових умовах більш зважено підходять до вибору фінансово-кредитного інституту, банки починають пропонувати інструменти фінансування, що максимально задовольнятимуть інтереси обох сторін із позицій ризик-менеджменту, вартості, доступності та якості обслуговування. Банківський лізинг якнайкраще відповідає всім вищеперерахованим критеріям.

Банківський лізинг не можна назвати новою операцією банків, незважаючи на те, що більшість дослідників наголошують на новизні даного виду діяльності для банківського сектору України – українські банки мають більш ніж двадцятирічний досвід діяльності в лізинговій сфері.

Надання лізингових послуг є доволі безпечною операцією для банку, оскільки вона забезпечує цільове використання коштів та передбачає забезпечення ліквідною заставою. Проте навіть за наявності переваг, українські банки не поспішають впроваджувати лізингові операції в свою повсякденну діяльність й участь банків у фінансуванні лізингу є незначною.

До 2011 р. українське законодавство мало чимало недоліків та неузгодженостей в оподаткуванні та нотаріальному посвідченні лізингових операцій, що значно підвищувало вартість лізингу для банків та стримувало їх від участі в лізинговому процесі. Безперечно скасування в новому Податковому кодексі “дискримінаційного” оподаткування лізингових угод позитивно відіб’ється на зменшенні лізингової процентної ставки для клієнта та підвищенні прибутковості банків.

Новий Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-6 сприяє розвитку автолізингу, надаючи переваги як банку так і лізингоодержувачу: суб’єкти господарювання можуть відносити на валові витрати 100 % платежів за програмами оперативного лізингу легкових авто; обравши метод прискореного зменшення кінцевої вартості можна амортизувати до 100 % вартості автомобіля майже за 3 роки при виборі фінансового лізингу; щорічний транспортний збір був скасований і замінений на разовий податок, що сплачується під час першої реєстрації транспортного засобу на території України; витрати на страхування лізингового об’єкта можна відносити без обмежень на валові витрати тощо.

Досить перспективним для банків є створення власних лізингових компаній, що сприятиме ширшому розповсюдженню лізингу в регіонах як альтернативі кредитуванню, а також активне використання лізингових схем у фінансуванні малого та середнього бізнесу.

Особливістю банківського фінансування лізингових компаній є короткостроковість кредитів, що з часом може негативно вплинути на ліквідність лізингодавців. Тому для активізації довгострокового банківського

кредитування НБУ слід знизити норми ризиків за кредитами, виданими лізинговим компаніям строком від 3 років до 50 % (діюча норма – 100 %).

Можна спрогнозувати, що в подальшому попит на банківські послуги в сфері лізингу зростатиме за рахунок лізингу транспортних засобів, інвестиційного банкінгу (облігацій, сек'юритизації активів, кредитних нот тощо) та зростання серед клієнтів банку частки фізичних осіб, а також малих й середніх підприємств.

Каліцун, А.В. Перспективи розвитку банківського лізингу в посткризовий період [Текст] / А.В. Каліцун // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XV Всеукраїнської науково-практичної конференції (8–9 листопада 2012 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2012. – С. 91-92.